

Martinov glas

Včeraj za danes in jutri.

Glasiilo občine Šmartno pri Litiji - številka 8 - leto izdaje 9 - Oktober 2014

IZ UREDNIŠTVA

Kralj je mrtev, živel kralj

Latošnje lokalne volitve so minile. Rezultati so takšni kot so. Enim so prinesli bridko spoznanje, da je čas odhoda, drugim trenutno veselje in ponos, v bodočnosti pa izive in odgovornost. Tistim, ki odhajajo iskrena hvala za vložen trud in delo v preteklih letih, za Šmartno z občino kot jo poznamo danes. Dosedanjemu županu je uspelo ustvariti marsikaj. Nekomu je bilo to po godu, drugemu ne. Kakorkoli, v svoji gospodarnosti je bil ustvarjalen, motiti se je bilo človeško. Novemu, njegovemu nasledniku, želimo preudarnosti in uspešnosti v času njegovega mandata, zato sedaj stopimo skupaj in mu bodimo v pomoč, ne v breme z medsebojnimi razdori. Kraljestva in njega obilja se namreč ne ustvarja preko noči. Kralj je mrtev, živel kralj!

J. Vozel

Noč čarovnic

Grad Bogenšperk,
petek, 31. 10. 2014.

Ob 15. uri

grajska tržnica, ustvarjalne delavnice izrezovanje buč, izdelava amuletov, kačjih pastirjev, uročenih blazinic, poslikava obraza, ogled začarane kleti, ...

Ob 15.30 uri

Kraljična na zmu graha (predstava Družinskega gledališča Kolenc)

Ob 16. uri

Grunf in čarovnik Gandlof v akciji (Teater CIZAMO)

Ob 16.30 uri

Nastop pesalcev plesno športnega društva NLP

Ob 17. uri

Tekmovanje za naj čarovnico bogenšperško in razglasitev najlepše izrezljane buče

Ob 17.45 uri

Strašni grajski duhovi (predstava z animacijo Teatra Cizamo)

Vstopnina 5 €, otroci 2,5 €. Čarovniki in čaravnice v popolni opravi vstopnina 2€ (obrazna maska, klobuk, čarovniška obleka)

www.bogensperk.si

ZAVOD LEVSTIKOVA POT

Osemindvajsetič na Levstikovo pot

Pod pokroviteljstvom uglednega podjetja IMP Armature, d.o.o. iz Ivančne Gorice se boste v soboto, 8. novembra lahko prijavi in odpravili na pot med 6. in 9. uro na Levstikovi ulici v Litiji in ob kulturnem domu v Šmartnem pri Litiji. Vsak prijavljen udeleženec bo prejel kozarec ali spominsko kapo Levstikove poti. Tako kot vedno doslej se boste v drugem delu odločili za severno traso skozi Gornik in Moravce ali južno skozi Primskovo. Ker je letos nekaj tehničnih novosti, pred prireditvijo spremljajte tudi spletne strani na naslovu www.levstik.si.

Lani smo prvič poskusili, da uvedemo več reda ob ponudbi hrane in pijače na Levstikovem popotovanju. Ocenjujemo, da je bila odločitev pravilna, saj smo tako zagotovili preglednost ponudbe, ponudnike pa tudi objavili v lanskoletni knjigi. Vsi ponudniki so prejeli posebno tablico, s katero smo opozarjali tudi na socialno noto te akcije, saj smo po 30 € od vsakega sodelujočega izročili Osnovni šoli Litija, Podružnici s prilagojenim programom, da so se lahko šole v naravi udeležili vsi učenci. Žal je zaradi slabega vremena in posledično slabše udeležbe pohodnikov za marsikoga to predstavljalo znaten strošek, upamo pa, da bo letos vreme boljše in tudi udeležba nekajkrat večja. Z akcijo nadaljujemo tudi letošnje leto, zato vabimo vse, ki bodo oziroma bi radi ponudili hrano ali pijače na točkah ob Levstikovi poti, da sporočite podatke prek e-pošte na naslov info@levstik.si ali pošljete podatke prek pošte obrazec na naslov Zavod Levstikova pot, Sevo 44, 1276 Primskovo. Prijavo pošljite najkasneje do 15. oktobra 2014. Hkrati pa vse donatorje vabimo na obisk OŠ Litija, Podružnice s prilagojenim programom, ki bo v petek, 24. oktobra 2014 ob 9. uri na naslovu CKS 2, 1270 Litija. Ogleдали si bomo novo šolo in se srečali z učenci in učitelji šole s prilagojenim programom. Udeležbo sporočite na info@levstik.si.

Ponovno se vračajo tudi papirni dnevniki za potrjevanje pohodov. Žigi bodo na voljo ob prijavi na startu in na cilju na Čatežu, vmes kontrolnih žigov ne bo. Zato imejte s seboj dosedanje dnevnike, lanskoletni udeleženci pa kartice Levstikove poti. Kdor bo na pohodu prvič, bo prejel poseben spominski kozarec, tisti, ki ste bili pa lani, prejmete spominsko kapo Levstikove poti.

Zavod Levstikova pot

NOVICE IZ SRCA SLOVENIJE

Skupaj za večjo energetske učinkovitost

Občine Dol pri Ljubljani, Litija in Šmartno pri Litiji so prve tri občine v Sloveniji, ki so podpisale dogovor o sodelovanju v projektu »100 % samozadostne skupnosti iz obnovljivih virov energije«. Slavnostni podpis dogovora je sredi septembra potekal na gradu Bogenšperk. Podpisali so ga župan občine Dol pri Ljubljani Primož Zupančič, župan občine Litija Franci Rokavec, župan občine Šmartno pri Litiji Milan Izlakar, direktorica Razvojnega centra Srca Slovenije Aleksandra Gradišek in predsednik Društva Slovenski E-forum Gorazd Marinček.

Cilj projekta je oblikovanje Trajnostnih energetskih akcijskih načrtov (TEAN – izpopolnjenih lokalnih energetskih konceptov z izdelano bilanco izpustov CO2) za vse tri sodelujoče občine v projektu. Hkrati pa bodo omenjene občine dobile tudi skupen Trajnostni energetski akcijski načrt, s katerim bo mogoče doseči višjo stopnjo energetske samooskrbe s krajevnimi obnovljivimi viri. To pomeni tudi nova delovna mesta in kroženje denarja v lokalnem gospodarstvu. Projekt »100 % samozadostne skupnosti iz obnovljivih virov energije« v okviru programa IntelligentEnergyEurope izvaja društvo za energetske ekonomike in ekologije Slovenski E-forum skupaj s partnerjem Razvojnem centrom Srca Slovenije. Projekt, ki predstavlja novost v slovenskem prostoru, sofinancira Evropska unija.

Karolina Vrtačnik

ŠPORTNO DRUŠTVO DOLINA

26. oktober, četrti družinski dan v ŠRC Reka

Letošnje poletje nam je prineslo obilo dežja. Upamo, da bo jesen manj radodarna s padavinami in da bodo temperature letnemu času primerne. Zato smo letos Družinski dan v ŠRC Reka predstavili na jesenski čas.

Vabimo vas, da se nam v čim večjem številu pridružite v športnorekreacijskem centru Reka v Cerovici v nedeljo, 26. oktobra, od 12. ure dalje, ko bomo za otroke pripravili razne športne in ustvarjalne delavnice. Poskrbeli bomo tudi za veliko napihljivo igralo, kosilo in še za kakšno do-

datno presenečenje. Udeležba na vseh delavnicah in uporaba igral bo za otroke brezplačna. Prav tako ne bo vstopnine. Žato še enkrat prav lepo vabljeni v ŠRC Reka. Več informacij dobite na spletni strani in facebook profilu ŠD Dolina.

Tomaž Rozina

ZDRUŽENJE BORCEV ZA VREDNOTE NOB LITIJA-ŠMARTNO

Vse občane obveščamo, da bodo tudi letos ob 1. novembru - Dnevu spomina na mrtve, žalne svečanosti pri goribčih in spomenikih padlim in sicer po naslednjem časovnem razporedu:

- V Veliki Štangi pri spomeniku NOB v petek, 24.10.2014, ob 12. uri
- V Veliki Kosrevnici pri spominski plošči NOB v petek, 24.10.2014, ob 10. uri
- Na Primskovem pri grobišču NOB v petek, 24.10.2014, ob 11. uri
- Pri spomeniku žrtvam I. svetovne vojne na šmarnem pokopališču, spominska slovesnost ob 100. obletnici I. svetovne vojne v petek, 31.10.2014, ob 14.30 uri
- V Šmartnem pri spomeniku NOB v petek 31.10.2014 ob 15. uri

Vabimo vse občane, da se žalnih slovesnosti udeležite v čim večjem številu in s svojo prisotnostjo počastite spomin na padle v obeh svetovnih vojnah.

Združenje borcev za vrednote NOB Litija-Šmartno

KOLENDAR PRIREDITEV V MESECU SEPTEMBRU 2014

Dogodek	Datum	Ura	Lokacija	
Zaposlitvena pisarna	PONEDELJEK	13.10.	18.00	MC Litija
EVS predstavitev - Jure Dolar, Estonija	PONEDELJEK	13.10.	18.00	MC Litija
Predstavitve poklica: Varnostnik	ČETRTEK	16.10.	18.00	MC Litija
»Spregljano« fotografija razstava Nejca Trampuža	PETEK	17.10.	19.00	MC Litija
Šiviljska delavnica za zahtevnejše ustvarjalke/ce	SOBOTA	18.10.	16.00	MC Litija
8. ART FILM FEST - KUD ART CLUB Litija	SOBOTA	18.10.	18.00	Kulturni center Litija
Potopis: Balkan express, Alen Kraševac	PONEDELJEK	20.10.	18.00	MC Litija
Zaposlitvena pisarna	PONEDELJEK	20.10.	18.00	MC Litija
Otvoritev slikarske razstave akademskega slikarja Jožeta Megliča - retrospektiva njegovih del ob njegovi 75-letnici rojstva	PONEDELJEK	20.10.	19.00	Kulturni center Litija
Razstava in spominski dogodek ob 40-letnici Badjurove krožne poti, v sodelovanju s PD Litija	TOREK	21.10.	19.00	Knjižnica Litija
Ura pravljic	TOREK	21.10.	18.00	Knjižnica Litija
Ura pravljic	ČETRTEK	23.10.	16.00	Knjižnica Gabrovka
Ura pravljic	ČETRTEK	23.10.	18.00	Knjižnica Šmartno
ABONMA: VSE O ŽENSKAH Mestno gledališče ljubljansko	ČETRTEK	23.10.	19.30	Kulturni center Litija
Otroška matineja: ZA DEVETIMI GORAMI	SOBOTA	25.10.	10.00	Kulturni center Litija
Skupina Sonček				
Potopis: Nina Kogej, Oman	TOREK	28.10.	19.00	Knjižnica Litija

Podatke zbira in ureja: KULTURNI CENTER LITIJA, Trg na Stavbah 8a, Litija; E-mail: kulturnicenter@zkms-litija.si; Tel.: 01/890 02 06

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO ŠMARTNO PRI LITJI

Praznovanje 130. obletnice društva

Petek 19. in sobota 20. septembra sta bila za domače gasilce in Šmartno pomembna dneva. Osrednje gasilsko društvo v naši občini je namreč praznovalo častitljivo obletnico svoje ustanovitve.

Slavnostna parada ob 130. letnici PGD Šmartno pri litiji

Tradicija organiziranega gasilstva v naših krajih sega v konec 19. stoletja. Gasilsko društvo Šmartno je najstarejše na območju naše občine in je bilo ustanovljeno kot 39. prostovoljno gasilsko društvo na Slovenskem. Člani so vse od ustanovitve pa do danes uspešno in vzorno delovali. S skupnimi močmi in medsebojnim sodelovanjem so naši predhodniki in predniki društvo pripeljali skozi zgodovinske prepreke in nam, trenutnim članom, uhdili pot, po kateri sedaj uspešno stopamo.

Priprave na praznovanje so bile obširne in so določenim predstavnikom društva vzele kar precej časa. Ves trud je bil poplačan v trenutku, ko smo na obrazih redkih Šmarčanov, ki so se udeležili naših dogodkov, ugledali začudene izraze. Mimika obrazov je izražala presenečenje, zanimanje, potrditev in pozitivno presenečenje. Člani društva smo sklepni prireditelji ob naši obletnici dokazali, da tudi gasilci znajo temeljito poseči v kulturno dogajanje kraja in pripraviti kvaliteten program za širše občinstvo.

V petek smo v ožjem, gasilskem krogu, najprej zasedali na slavnostni seji. Članom so se podelila društvena odlikovanja za zasluge pri razvoju društva. Na seji je bil predstavljen tudi zbornik, ki smo ga ob pomoči zunanjih sodelavcev izdali ob našem visokem jubileju. Zamislili smo si drugačno publikacijo, ki bi predstavila zgodovino gasilstva na našem območju, zgodovino našega društva in seveda delo v desetletnem obdobju. V zborniku navajamo veliko informacij, katere so bile do sedaj neznane. Glede na pozitivne kritike, mislimo, da nam je v celoti uspelo izdati publikacijo, kot smo si jo zamislili, morda celo boljše. Zelimo se še enkrat zahvaliti vsem zunanjim sodelavcem in organizacijam, ki so nam pomagale pri zbiranju gradiva, oblikovanju in izdaji:

avtorici člankov in glavni urednici zbornika Sonji Perme, avtorjem člankov Jerneju Kotarju, Tadeju Čoparju in Jožetu Sinigoju, avtorici in oblikovalki fotografij Mancij Ambrož, Janezu Bricu, za grafično oblikovanje, Andreji Štuhec in Aleksandri Mavretič za jezikovni pregled, Knjižnici Litija za strokovno in materialno pomoč, Gorazdu Mlakarju za izvedbo tiska.

Nekaj zbornikov nam je še ostalo, zato vsi tisti, ki se naših prireditev iz neznanih razlogov niste udeležili, zgodovina našega kraja in gasilstva pa vas zanima, lahko navežete stike s katerim izmed šmarskih gasilcev, ki vam bo zbornik rade volje podaril. Mislimo, da vam jih bomo lahko posredovali že na naših prireditvah, vendar je slaba udeležba botrovala temu, da so publikacije še vedno na voljo. Po slavnostni seji smo organizirali dobrodelni koncert v dvorani Kulturnega doma. Prireditelj je bila namenjena zbiranju prostovoljnih prispevkov za nakup prvega javno dostopnega defibrilatorja v Šmartnem. Kljub našemu in trudu vseh nastopajočih, obiskovalcev ni bilo veliko. Tisti pa, ki so bili prisotni, so bili nad koncertom navdušeni. Nastopali so: Fantje od Fare, mešani pevski zbor Cum Anima, pevsko društvo ZVON in tamburaški orkester Šmartno. Vsem nastopajočim se za sodelovanje najlepše zahvaljujemo in upamo, da se naše poti še kdaj srečajo. S skupnimi močmi smo prisotnim popestrili večer in se na koncu, kot se za takšne slovesnosti spodobi tudi malo povesečili.

V soboto, smo v centru Šmartnega, na trgu pred cerkvijo, uprizorili množično prometno nesrečo z večjim številom poškodovancev. Na vaji so poleg naše gasilske enote, sodelovala še štiri gasilska društva, 6 enot NMP (6 reševalnih vozil) in policija. Odziv krajanov in udeležencev je bil zelo pozitiven. Gledalci so lahko videli, kako poteka reševanje večjega števila ponesrečencev, tisti, ki so posredovali, pa so lahko spoznali, kako poteka sodelovanje vseh vključenih enot v takšnem primeru.

Ob 18. uri je izpred Kulturnega doma krenila slavnostna parada, v kateri so sodelovala gasilska društva naše občine, gostje, konjeniki, konjska vprega, pihalni orkester, folklor in gasilska vozila. Parada se je zaključila v športni dvorani Pungrt, kjer je sledila osrednja kulturna prireditev. Na slavnostnem odru so se zvrstili govorniki, ki so s spodbudnimi besedami le še potrdili naše delo in nas s pohvalami pospremili novim uspehom naproti.

Ob pripravah na slovesnosti smo veliko podjetnikom iz našega kraja in okolice poslali prošnje za donacijska sredstva. Odziv je bil relativno dober, tako da se za prispevke in pomoč ponovno najlepše zahvaljujemo naslednjim podjetjem, podjetnikom, organizacijam in posameznikom:

- KOPIT D.O.O.
- OMAHEN TRANSPORT D.O.O.
- STROFINAL D.O.O.
- HERZ, KOVINSKO PREDDELVALNO PODJETJE
- PREDILNICA LITIJA D.O.O.
- TRGOGRAD D.O.O.
- AVTOSERVIS POVŠE, ANŽE POVŠE S.P.
- ELMEGRA D.O.O.
- RLS MERILNA TEHNIKA D.O.O.O.
- PINO D.O.O.
- CVETLIČNI DARILNI BOUTIQUE "TILA"
- SLIKOPLESKARSTVO PROPS
- MERCATOR D. D.
- AVTOMEHANIKA LITROP
- GRAF LITTUS, JANEZ BRIC S.P.
- SALON TROTOVŠEK, MIHA TROTOVŠEK S.P.
- JENS, MIHA JANEŽ S.P.
- HOFER TISK
- GASCO, JANKO ZAMAN S.P.
- GOSTILNA PRI MAČKU, MATEVŽ SOTENŠEK S.P.
- BIROSERVIS, MLAKAR GORAZD S.P.
- LOVSKA DRUŽINA ŠMARTNO PRI LITJI
- BAR OAZA, LJUBICA PUŠIČ S.P.
- GEODETSKI BIRO JOŽE CESTNIK S.P.
- DAMJAN GROZNIK

V okviru proslave so zahvale za pomoč pri razvoju društva prejela tudi številna društva in organizacije, kakor tudi posamezniki, nam pomagajo v dobrem in slabem, ter s tem pripomorejo k razvoju društva. Posameznim članom društva so se podelila priznanja gasilske zveze in visoka državna odlikovanja za delo na področju gasilstva. Po proslavi se je odvijal zabavni program, veselica z ansamblom Kolovrat. Resnica je, da šmarski gasilci veselice že nekaj časa nismo organizirali, a vseeno smo pričakovali s strani krajanov več obiska in odziva. Na žalost so se naše, dolgo planirane dejavnosti, pokrivalo z nekaterimi drugimi dogodki v tistem koncu tedna. Vseeno, pa so se nekateri predstavniki naše skupnosti, ki so bili v nedeljske dogodke neposredno vpleteni, naših prireditev vseeno udeležili. Za njihov obisk in izkazano pozornost se jim najlepše zahvaljujemo. Ostalim, ki ste izostali, nočemo vzbuhati slabe vesti in morebitnih občutkov obžalovanja. Tudi če se naših prireditev niste udeležili, gasilci PGD Šmartno na vas nismo pozabili. Še naprej se bomo trudili za varnost našega kraja in krajanov, ter v svojem prostem ustvarjali zgodovinske trenutke. Mogoče pa bo vaš odziv na naše delovanje in prispevek k delovanju našega društva toliko večji, ko se bomo do vas oglašili osebno. Proti koncu leta namreč planiramo pobiralno akcijo, s katero bomo vsako gospodinjstvo posebej prosili za pomoč pri nakupu parcele in izgradnji novega prizidka k obstoječemu gasilskemu domu. 130. obletnica ustanovitve in delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Šmartno pri Litiji je bila velika slovesnost za člane, goste,

Utrinek iz uprizorjene vaje

krajane in vse ostale udeležence. V imenu našega društva, se vsem obiskovalcem zahvaljujemo za prisotnost na naših prireditvah. Najlepša hvala vsem organizacijam in ustanovam, za dosedanje sodelovanje. Upamo, da bomo v enaki meri, v enakih odnosih, sodelovali tudi v prihodnosti. Naj na koncu krajane, občane in obiskovalce našega prelepega kraja razveselimo z novico, da smo na prireditvah zbrali skoraj zadostno količino sredstev za prvi javni defibrilator v Šmartnem. Po izboru ponudnika in dobavi opreme, bomo napravilo slovesno namestilo v centru kraja in jo predali v javno uporabo. Naše društvo je v zadnjem desetletju veliko doseglo. V želji, da bodo naslednja obdobja v isti meri, ali pa še bolj uspešna, bomo gasilci PGD Šmartno storili vse, da kar najbolje in najhitreje pomagamo v sreči ali nesreči in da skupaj dajemo zgled vsem, ki zglede v našem delu in poslanstvu iščejo. Obljubimo, da bomo zglede delovali tudi naslednjih 130 let.

Predsednik PGD Šmartno,
Domen Merzel

Delo šmarskih vezilj

Poletje počasi prehaja v jesen in tudi za šmarske vezilje je konec počitnic. Zopet smo se začele sestajati po običajnem urniku, vsak prvi in tretji torek v mesecu ob 17. uri v galeriji šmarske knjižnice.

V času dopustov, od 18. do 20. julija letos, so potekali že 52. Čipkarski dnevi, ki so jih pripravljajo klekljarice iz Železnikov. Te nadaljujejo 100-letno tradicijo klekljanja v kraju, kjer je leta 1920 ugasnil plavž in se je ta ročna spretnost še bolj razširila. Na razstavi smo se kot gostje predstavile tudi šmarske vezilje, pože smo veliko občudovanja in prejele številne pohvale za naše izdelke. In naši načrti za naprej? Od 17. do 19. oktobra se bomo udeležile mednarodne razstave v Velenju, ki bo letos potekala pod naslovom Vezenine na oblačilih skozi čas. Ob šmarskem občinskem prazniku bomo pripravile razstavo in prireditev, ki bo letos v Kulturnem domu Šmartno v petek, 14. novembra, ob 17. uri. Poleg naših vezenin in drugih ročnih del bodo na ogled tudi izdelki skupine Zlata nitka iz Bosta pri Trstu in izdelki klekljaric iz Železnikov, ki delujejo pod okriljem Turističnega društva Železniki. Na razstavo ob občinskem prazniku se šmarske vezilje pripravljamo vse leto, zato vas lepo vabimo na prireditev z upanjem, da vam bo všeč. Po razstavi bomo v torek, 18. novembra, pričele s tečajem klekljanja. Vesele bomo novih vezilj in klekljaric v naši skupini.

Razstava vezenin v Štangi

Že drugo leto zapovrstjo smo si v štangarskem kulturnem domu na dan župnijskega žeganja, tokrat 15. junija, lahko ogledali razstavo ročnih del, predvsem vezenih izdelkov, štangarskih farank. Pobudnici tovrstnih razstav v Štangi, ga. Ivanki Marn je letos uspelo zbrati nekaj manj razstavljavcev, kot prejšnje leto. Vendar zato ni bila razstava nič manj zanimiva, bogata in lepa. Tisti, ki vemo koliko truda, vbodov s tanko šivanko je potrebnih, da je vezenina narejena, smo si razstavljene izdelke z zanimanjem in občudovanjem ogledali. Igra barv, vzorcev in beline prtičkov, vonj peciva ter edinstven videz še nekaterih drugih izdelkov, je domačinom in marsikateremu romarju, ki na ta dan obišče sv. Antona Padovanskega, polepšala nedeljsko popoldne. Upam, da vnema gospe Ivanke in sploh štangarskih farank, da nam tudi naslednje leto pokažejo, kaj jim je čez leto uspelo ustvariti, ne bo popustila in se nam naslednje leto spet pokažejo. Čestitke vsem razstavljavkam.

Romana Doles Čož

S poslušom ste se občani šmarske občine odločili za nove obraze.

Ob tej priložnosti bi se v imenu
SLS – SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE
zahvalila vsem, ki ste se udeležili volitev.

Prav posebej pa tistim, ki ste svoj glas namenili novim možnostim.
ISKRENA HVALA ZA VAŠE ZAUPNJE.

Verjamem, da ga bomo skupaj z izvoljenimi svetniki in novim županom
s trdim in povezovalnim delom opravičili.

Podpredsednica OO SLS Šmartno pri Litiji, Veronika Jesenšek

Spoštovane občanke in občani,

vedno sem verjel, da lahko s skupnim sodelovanjem in zaupanjem premaknemo stvari v pozitivno smer. To smo dokazali na volitvah 5. oktobra.

Zato se zahvaljujem vsakemu posebej, ki je zbral voljo in oddal svoj glas za nove priložnosti ter me podprl za župana občine Šmartno pri Litiji.

Obenem se zahvaljujem za zaupanje SLS-Slovenski ljudski stranki in SDS-Slovenski demokratični stranki, ki sta me podprli kot skupnega kandidata ter N.Si za podporo moji kandidaturi.

Rajko Meserko

LOVSKO DRUŠTVO LITIJA

Obnovljena lovsko kočna na Maljeku

Letošnja zima je pokazala moč narave in majhnost človeka v primerjavi z njo. Ujma ni prizanesla niti našim gozdovom in na svečnico je lovce LD Litija, pri naši idilčni lovski koči na Maljeku, ki jo označuje letnica 1958, pretresel žalosten prizor. Mogočni hrast je klonil pod težo žleda in uničil dobršen del ostrešja, vključno s podpornimi stebri na terasi.

Žalosten prizor na svečnico 2014 (foto: Marko Dragar, oskrbnik kočne)

Lovci LD Litija in domačini pred obnovljeno kočno (foto: Vesna Poglajen)

Pri koči, ki je za marsikoga izmed nas simbol pobega pred civilizacijo in družbenja s prijatelji, smo lovci in tudi domačini z vasi Mamolj, ob prvem suhem vremenu zavihali rokave, zapele so motorne žage, traktorji in ročna orodja, nadaljevale pa lopate in mešalci. Po štirih mesecih in opravljenih kar 455 prostovoljnih delovnih urah je naša kočna zopet zasijala v sebi lastni podobi. Dela smo zaključili s slovesno otvoritvijo 7. junija 2014, ki ji je sledila pogostitev vseh sodelujočih, naš lovski tovariš Andrej Militarov pa nam je ob tej priložnosti podaril sliko boginje Diane.

Jernej Marolt, LD Litija

DRUŠTVO ZA RAZVOJ PODEŽELJA LAZ

Mladinska izmenjava Erasmus +

Med 20. in 30. avgustom, je Društvo za razvoj podeželja LAZ izvedlo mednarodno mladinsko izmenjavo po programu Erasmus+. Udeleženci izmenjave so bili iz Italije, Latvije, Bolgarije in Slovenije. Teh 11. dni smo bivali na Domačiji Paternoster.

Rdeča nit izmenjave je bila Samooskrbna vas, zato je bila večina tem vezana na njo. Ogledali smo si primere dobre prakse samooskrbe v vaseh Breg pri Litiji in Tenetiše, se naučili priprave ozimnice, pletenja košaric, klekljanja, izdelave domače kreme, sokov, praška za pranje perila itd. Zabavali smo se z raznovrstnimi športnimi in družabnimi igrami, gledali filme in plesali, obiskali Pustolovski park Geoss in Ljubljano. Slovenija in ljudje v njej, so na mlade iz tujine pustili lep vtis in obljublajo povratek v našo prelepo in domačo državo. Projekt Erasmus+ je sofinanciran s sredstvi EU.

Klavdija Tomažič

ZAVOD LEVSTIKOVA POT

Levstikov sadovnjak in družbena odgovornost

Vse starostne, socialne in drugače kategorizirane skupine prebivalstva se vsakodnevno bolj ali manj srečujejo z vsemi sodobnimi problemi družbe, med njimi še posebej s socialno razslojenostjo oziroma ekonomsko neenakostjo, alkoholizmom in narkomanijo, nezdravimi življenjskimi navadami (prehranjevanje, gibanje, sprostitve...), medgeneracijskimi konflikti, slabimi delovnimi navadami itd.

V okviru Levstikove poti na neinvaziven način prispevamo h zmanjšanju občutka socialne razslojenosti in ekonomske neenakosti, ki vrača osebo in družbeno samozavest; odvrčanju od narkotikov z aktivnim življenjem in sodelovanjem z naravo; vcepljanju bolj zdravih življenjskih navad; medgeneracijskemu sodelovanju; zavedanju po potrebi lastnega razvoja osebnosti skozi marljivost, doslednost in delavnost; večanju družbene odgovornosti vseh družbenih skupin, ohranitvi in popularizaciji starih in avtohtonih sadnih sort v Sloveniji; večanju zavedanja o pomenu narodovega jezikovnega in slovstvenega bogastva; ozaveščanju vseh starostnih skupin o pomenu ohranjanja narave in s tem tudi jablan; izobraževanju in prenosu znanja na mlade generacije; spodbujanju družbene odgovornosti do ohranjanja avtohtonega rastlinstva (tako za prebivalstvo kot državo); pobudam za več gibanja v naravi, več zdravega življenja, manj boleznih, kar mora biti tudi družbena odgovornost; izobraževanju mlade generacije prek programov športnih in kulturnih dnevvov v šolah ter praktičnih učnih

točk za vse starostne strukture; prek medijev in drugih oblik (revija, knjižice) predstavitve vsebinskih vidikov projekta.

S projektom Levstikovega sadovnjaka bomo za zanamce pustili številna sadna drevesa; trajnejšo možnost izobraževanja na področju sadjarstva in na področju družbene odgovornosti do narave in sadja za organizirane obiskovalce sadnih dreves kot za ostale obiskovalce, pohodnike, rekreativce, ljubitelje naravne in kulturne dediščine na drugi strani... Projekt omogoča trajnejše oblike in možnosti žetve rezultatov, saj gre za vsebine, ki niso vezane le na čas trajanja izvedbe projekta, temveč bolj za prihodnost, ko bodo začela drevesa rasti in dajati svoje sadove, ki jih bodo lastniki zemljišč lahko namenjali tudi v humanitarne namene za šole in vrte na tem območju, s tem pa se bo krepila tudi družbena zavest po medsebojni pomoči in sodelovanju, zato pričakujemo tudi precejšen prispevek k dvigu socialnega čuta pri ljudeh.

Levstikova pot je in bo tudi sinonim za slovenski jezik. Ta je bil tudi osnova za nastanek kulturno-zgodovinske

Spomladi 2014 je bilo zasajenih deset dreves, z akcijo bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Na sliki je na Jelši zasajena miljska figa, označena z barvno tablo na hrastovem nosilcu.

Levstikove poti leta 1987. Zato je odtlej rdeča nit tega območja prav o ohranjanju pestrosti in bogatosti slovenskega jezika ter razvoju družbene zavesti o pomenu narodovega jezika v povezavi z rekreacijo, varovanjem in ohranjanjem naravne biotske različnosti v tem prostoru. Podrobnosti o Levstikovem sadovnjaku najdete na naslovu www.sadovnjak.eu.

Zavod Levstikova pot

DRUŠTVO DIABETIKOV

Napovedujemo v oktobru

ZDRAVSTVENO PREDAVANJE

15.10.2014 ob 16.00 uri v knjižnici Litija: Diabetično stopalo, predavala bo ga. Mira Slak, dipl.vms., predavanje bo o negi in pregledu nog, merjenju občutljivosti in po potrebi merjenje krvnega pretoka v nogah (dopler).

OKREVANJE IN ŠOLA DIABETESA V DOLENJSKIH TOPICAH

Sedemdnevno okrevanje, ki poteka od 2.11.2014 do 9.11.2014. Primerna in redna telesna aktivnost je namreč pomembna tako za vsakodnevno urejanje krvnega sladkorja kot nalozba v dolgoletno preventivo kroničnih zapletov sladkorne bolezni.

7 polnih penzionov v dvoposteljni sobi

Hotel Vital****: Cena: 343 EUR, 7 polnih penzionov v dvoposteljni sobi

Hotel Kristal****: Cena: 352,80 EUR

7 polpenzionov v dvoposteljni sobi

Hotel Vital****: Cena: 287 EUR, 7 polpenzionov v dvoposteljni sobi

Hotel Kristal****: Cena: 296,80 EUR

Navedene cene veljajo za namestitve v dvoposteljnih sobah in že vključujejo zgornjo mejo vseh popustov (35% popust), nanje ni možno uveljavljati dodatnih popustov. Cene veljajo na osebo, turistična taksa ni vključena v ceno (1,01 EUR na dan na osebo). Doplačilo za 1/1 sobo je 8 EUR na dan. Prijave sprejemamo do 17.10.2014 v društveni pisarni.

MERJENJE SLADKORJA, KRVNEGA TLAKA IN HOLESTEROLA

KGZ Litija bo merjenje v sredo 15.10.2014 od 8.00 do 12.00 ure.

KGZ Šmartno bo merjenje v sredo 22.10.2014 od 8.00 do 12.00 ure.

POHODI

16.10. Goli vrh- Rupnikove jame, prevoz avtobus

Lojze Hauptman

23.10. Dole- oglarska pot

Ivan Lamovšek

30.10. Kresnice- Slivna

Božo Čertalič

Rudolfa Pogačar

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA

Srečanje starejših v Kork Jablanica

V krajevni organizaciji Rdečega križa Jablanica se ves čas svojega delovanja trudimo, da bi bili v naši sredini bolj prepoznavni in tudi sprejeti med krajani. Ves čas svojega obstoja posvečamo največ pozornosti starejšim osebam in socialno ogroženim družinam.

Letošnje srečanje starejših krajanov smo prvič pripravili v novi dvorani gasilskega doma v Jablanici. Naš cilj

je bil, da starejšim občanom približamo pomembno pridobitev naše doline in jim omogočimo družabno sre-

čanje v novih prostorih. Na srečanje smo povabili vse krajanke starejše od 70 let in vse krvodajalce, ki so 5, 10 ali 15-krat darovali kri. Krvodajalce, ki so kri darovali večkrat, običajno vabi na srečanje Območno združenje RK Litija za celotno območje litijske in šmarske občine.

V zadnjih letih je zaradi pomanjkanja sredstev to srečanje odpadlo, vendar upamo, da bomo s pomočjo obeh občin to ponovno uvedli. Kljub vztrajnemu slabemu vremenu, je na nedeljo 14.9.2014, le posijalo sonce in od doma zabilo starejše, da so se odzvali našemu vabilu. Po nagovoru predsednice OZRK Litija in KORK Jablanica Marije Grabnar so naše združenje popestrile pevke ženskega pevskega zbora Društva LAZ, pod taktirko g. Ane Tori. Zapele so šest pesmi, katerim smo pozorno prisluhnili. Našemu vabilu sta se odzvala in navzočim namenila nekaj besed tudi župan občine Šmartno, g. Milan Izlakar in sekretarka OZRK Litija, Danica Sveršina, kasneje se nam je pridružil tudi predsednik PGD Jablanica, Mitja Jerin.

Druženje smo nadaljevali ob dobri kapljici in prigrizku. Za dobro razpoloženje je poskrbel Žiga Koci, ki nas je navdušil s svojim igranjem harmonike in vokalnim duetom »babi – vnuk«. Pevke so s svojim ubranim petjem nadaljevale še po uradnem nastopu in pripomogle k veselemu razpoloženju. K dobremu razpoloženju so pripomogli tudi plesalci, ki so se zavrteli ob dobri glasbi.

Članice KORK Jablanica se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali ob izvedbi srečanja, PGD Jablanica za dvorano, pevskega zbora Društva LAZ, harmonikarju Žigu in Gostilni Pustov mlin za pogostitev.

Želje so, da bi se v prihodnjem letu srečali v še večjem številu.

*Predsednica in prostovoljke
KORK Jablanica*

DOM TISJE

Prehranjevanje oseb z demenco

Demenca ni normalna spremljevalka starosti, kar se pogosto posplošuje, vedeti moramo, da gre za bolezensko dogajanje.

Z napredovanjem boleznih življenjske aktivnosti, ki so za zdravega samoumevne, postanejo za bolnega ter njegove svojce velik problem. Veliko svojcev poleg bremen vsakdanjega življenja, ne zmore še poskrbeti za bolnega člana svoje družine, tako je najpogostejša rešitev domsko varstvo. Odgovornost nas zaposlenih v domovih je velika. Na osnovi izkušenj in dobrega opazovanja poskušamo predvideti ravnanje stanovalca z demenco. Ključen je individualen pristop do stanovalca, kjer se upošteva njegove posebnosti, značilnosti ter nivo njegovega funkcioniranja. Svoji stanovalci so naši sodelavci oziroma pomočniki, saj nam lahko nudijo bogate informacije o navadah in načinu življenja svojega bližnjega pred prihodom v dom. Oseba, ki ima težave zaradi demence, kljub svoji boleznimi pogosto še vedno zase ve, kaj ji najbolj ustreza, če upoštevamo njeno mnenje, ji s tem lahko izboljšamo življenje. Uživanje hrane in zadostne količine tekočine pomembno vpliva na starostnikovo zdravje. Težave pri stanovalcu z demenco se pojavijo zaradi sprememb v ustni votlini, slabega zobovja, motenj požiranja, zmanjšane potrebe po hrani in tekočini, izgube teka, izgube občutka za lakoto in žejo, pozabljivosti, neprimerno pripravljene in ponujene hrane, spremenjen odnos do hrane, telesne onemoglosti, nesposobnosti samostojnega hranjenja. (Starc, 2009). Obravnava stanovalca z demenco mora biti timska. Strokovnjaki z različnih področij poskušamo najti najustreznejšo partnersko rešitev, upoštevajoč želje ter posebnosti stanovalca in njegovih svojcev. Vsakič, ko delamo z osebo, ki ima težave zaradi demence, se moramo zavedati, da imamo opraviti z odraslo osebo, ki je v svojem življenju že osvojila vse večšine lepega vedenja za mizo in je ne smemo enačiti z majhnimi otroki, ki se teh spretnosti šele učijo. Porcelanasta posoda, uporaba popolnega pribora, ne zgolj žlice, papirnatih prtičkov pri serviranju jedi, lep spoštljiv način serviranja ohranja in razvija zdravi del osebnosti stanovalca. Uporaba nedeže podlage pod krožnik, če se stanovalci še sam hrani je zelo smiselna. Določeno vedenje lahko sprožimo sami! Negovalec se mora zavedati, da obnašanje osebe z demenco ni nastalo zavestno. (Gašparovič, 2009) Zaradi težav v ustni votlini ali motenj požiranja se hrana zmelje, pretlači. Pomembno je, da vsako živilo zmiksamo posebej in smo pozorni na ustreznost vnosa vitaminov. Po hranjenju dodamo tudi tekočino, saj se pogosto sam ne spomni, da bi bilo potrebno zadosti piti. Zaradi nezadostne hidriranosti lahko pride do raznih zapletov od obstipacije, motenega delovanja notranjih organov ter vse do nemira. Pogosto se z dobro hidriranostjo organizma tudi povrne apetit. Med hranjenjem je zaželeno, da se negovalec usede ob stanovalcu in si vzame za njegovo hranjenje dovolj časa. Zaletavanje hrane, pokašljevanje in dušenje med hranjenjem so znaki, ki kažejo na motnje pri požiranju. (Košir, Bohinc, 2003) Do tega pride najpogosteje takrat, ko je hrane naenkrat v ustih preveč, pri tekoči hrani, pri neustreznem položaju pri hranjenju. Pri motnjah požiranja je pogost zaplet popolna

zapora dihalnih poti ali delna aspiracija, delcev hrane ali tekočine, ki lahko vodi v aspiracijsko pljučnico. Dokler mu zdravstveno stanje dopušča, ga hranimo skozi usta, to traja dlje, vendar se na ta način ohranja človekovo dostojanstvo do konca. Nega ustne votline je zelo pomembna. Bolniki zadržujejo v ustih slino in sluz, kar dodatno otežuje hranjenje. S staranjem organizma okus slabi, najdlje ostane okus za sladko hrano. To spoznanje lahko izkoristimo pri hranjenju. Kar človek okuša, to tudi poje, z dodajanjem sladke smetane, sladkih omak, sirupa v hrano dosežemo lažje požiranje. Namesto tekočine, če je ne more požirati, je umestno pri vsakem obroku dodajati miksano sadje ustreznih konsistenc ali jogurt, tako pridobimo dodatno količino tekočine. Upoštevati moramo dejstvo, da so v terminalni fazi bolezni potrebe po hrani in tekočini minimalne. Ljudje se rodimo in umremo, vmes živimo, za svoje življenje potrebujemo hrano, še bolj kot hrano potrebujemo spoštljiv, empatičen odnos, ki ga lahko izkažemo tudi s posluhom za stanovalčeve potrebe na področju hranjenja.

Leonida Razpotnik, dipl. delovna terapevtka, univ. dipl. soc. delavka

Dan odprtih vrat v uradu predsednika Republike Slovenije

Ob odprtju Medgeneracijskega središča Šmelc, nas je predsednik republike, gospod Borut Pahor povabil na ogled predsedniške palače.

V mesecu avgustu smo nato prejeli prijazno vabilo iz urada predsednika države, v katerem je predsednik države povabil pevski zbor stanovalcev Doma Tisje k sodelovanju v kulturnem programu, ob dnevu odprtih vrat, ki je bil 17. avgusta, ko obeležujemo združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Ob tej priložnosti je v Veliki dvorani potekal krajši kulturni program, kjer je uvodoma številne obiskovalce in nastopajoče pozdravil predsednik republike, gospod Borut Pahor. V pozdravu je vsem Slovenkam in Slovincem iskreno čestital ob prazniku ter se obiskovalcem posebej zahvalil, da so se v tako velikem številu odzvali na povabilo k ogledu predsedniške palače. Izrazil je veliko zadovoljstvo, da je odločitev o dnevi odprtih vrat predsedniške palače ob državnih praznikih, ki jo je sprejel ob začetku svojega mandata, tako dobro sprejeta. Gospa Irena Špela Cvetežar, namestnica direktorice za zdravstveno nego in oskrbo, se je zahvalila predsedniku za povabilo ter na kratko predstavila delo v domu in zaupala modrosti dolgega življenja. Obiskovalce sta ganili pesmi »Kje so tiste stezice« in »Bele planike tri«, ki ju je zapel pevski zbor Tisa. V programu sta sodelovali tudi učenci Glasbene šole, ki sta obogatili program z igranjem na klavir in flavto. Pozdravni nagovor je imela tudi ravnateljica Glasbene šole Litija – Šmartno, gospa Janja Galičič. Številni obiskovalci smo si pod strokovnim vodstvom uslužbencev Protokola Republike Slovenije ogledali poslopje predsedniške palače in obiskali delovne prostore predsednika Republike Slovenije, gospoda Boruta Pahorja. Z velikim zanimanjem smo si ogledali tudi menjavo častne straže garde Slovenske vojske, ki je bila ob državnem prazniku postrojena pred predsedniško palačo.

Renata Ozimek, dipl. delovna terapevtka

Aktivnosti društva upokojencev

Zgodilo se je ...

Prve štiri šolske dni v septembru smo se spet vključili v akcijo Sveta za preventivo v cestnem prometu občine Šmartno, kjer smo skrbeli za varen prehod šolarjev preko označenih prehodov čez cesto; bilo nas je pet. Izvedli smo tudi dva rekreacijska pohoda v okolico; zaradi razmočenega terena smo največ hodili po cesti. V ponedeljek, 8. septembra, smo se že šesto leto zapored podali z vlakom na Brezje; ker se je ta dan obetalo lepo vreme, nas je zjutraj prišlo na železniško postajo kar dvaindvajset. Sredi septembra smo organizirali v naši društveni pisarni merjenje holesterola, trigliceridov, krvnega tlaka in sladkorja. Izvajala ga je medicinska sestra iz Litije v sodelovanju z Društvom diabetikov Litija – Šmartno. V četrtek, 25.9., smo bili na popoldanskem izletu v Šentrupertu na Dolenjskem. Nekdanji ravnatelj tamkajšnje osnovne šole Jože Zupan, nas je najprej popeljal v cerkev Sv. Ruperta, ki je bogata z umetninami, nato pa še v tamkajšnjo osnovno šolo. Po teh ogledih nas je sprejela vodička in nas popeljala po zanimivi deželi kozolcev, ki je zaživela pred dvema letoma. Sekcija Nove korenine Primskovo pa je v minulem mesecu organizirala piknik v Jelši nad Kostrevnico, in to pod kozolcem, kjer smo bili Šmarčani mesec dni prej. Prostovoljci in prostovoljke, ki sodelujejo v projektu »Starejši za starejše« bodo v jesenskem času, ko postajajo dnevi krajši, bolj pogosto obiskovali vse starejše, ki so počutijo bolj osamljene in se z njimi družili. Upamo, da jih boste prijazno sprejeli v svojo sredino in jim zaupali svoje morebitne potrebe po družanju ali po drugi vrsti pomoči. V mesecu oktobru bomo v društvu izvedli dodatno izobraževanje prostovoljcev, kar imamo v svojem letnem načrtu dela.

Boris Žužek

†

ZAHVALA

12. septembra nas je zapustila
naša draga mama, babica in prababica

ŠTEFKA ROZINA

(14.6.1930 - 12.9.2014)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za darovano cvetje, sveče, maše in spodbudne besede ob izgubi naše drage mame. Zahvala osebju ZD Litija, posebna zahvala dr. Moniki Mlinar Agrež, stricu Darku in ženi Minki, vaščanom Vintarjevca, mamini prijateljici Mici, prijatelju Jožetu Hauptmanu za besede ob slovesu in župniku g. Janezu Kvaterniku za opravljen obred.

Hčerke Marjana, Vida, Mateja z družinami in sin Stanko

Neskončna ljubezen
je ena sama,
ves svet jo kliče:
ljubljena mama!
(Z.Majhen)

V SPOMIN

Minilo je leto dni odkar se je od nas poslovil
dragi sin, soprog, ati, brat, svak, stric in prijatelj

*Vsi ljudje so prab,
nekateri so zlati prab.
(J.N.Škodl)*

BRANKO ADAMLJE

(1973 - 2013)

Minilo je deset let odkar se je od nas poslovil
dragi mož, ati, brat, svak, stric in prijatelj

*Ni bitja, ki bi v nič raspadlo.
Kar svečno je, je v vseh ostalo.
Naj osrečuje te njih bit.
(J.W.Goethe)*

JOŽE ADAMLJE

(1938 - 2004)

Hvala vsem, ki stojite ob njunem grobu, jima prižigate svečo in jima namenite lepo misel.

Njuni domači

†

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, babica in prababica

AMALIJA KEPA

rojena Adamlje
(24.9.1926 - 5.9.2014)

iz Ježe

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sovaščanom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala duhovniku za poslovilni obred, pevcem, trobentaču, pogrebcom in ga. Tatjani za ganljiv poslovilni govor. Še enkrat hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili k večnemu počitku.

Njeni najdražji

†

ZAHVALA

Od nas se je poslovila
draga mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA PEVEC

(1926 - 2014) iz Preske nad Kostrevnico 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane svete maše in sveče ter vsem, ki ste se prišli posloviti od nje.
Iskrena hvala župniku g. Janezu Kvaterniku za obiske na domu in cerkveni pogreb.
Hvala tudi g. Vinku Malovrhu.
Zahvaljujemo se pogrebcom za pokop, Breznikarjevim za zvonjenje in pevcem za zapete pesmi.
Hvala dr. Kokotovi, dr. Agreževi in Patronažni službi ZD Litija za obiske na domu.
Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Zalujoči: otroci Jože, Janez, Mici, Beno in Nada z družinami ter brata Lojze in Stane z družinama

Dokler mam imam pozabljaš na njo,
kako rad jo imam, se zaveš takrat,
ko ji zadnjikrat stisneš roko.
Zato pa ti zdaj draga mama,
za vse kar si nam dala,
izrekamo tišočkrat hvala.

†

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi
našega dragega moža, dedka, brata in strica

MENARDA PAVLINA

(7.6.1955 - 28.8.2014)

Jeze 3, Šmartno pri Litiji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala ekipi Urgentne medicine ZD Litija ter zdravstvenemu osebju KC v Ljubljani za trud in pomoč, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, trobentaču za zaigrano Tišino in pogrebni službi.

Zalujoči: žena Milena, sin Marko z družino, hči Mojca z družino, mama Zofija, brat Jože in sestra Cilka

Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te je prerana vzele,
a v naših srcih boš ostal.

VRTEC CIBIBAN

Poletne igrarije v vrtcu Ciciban

V vrtcu Ciciban smo se v želji za dobro počutje otrok tudi v času počitnic trudili za zdravo in varno prebivanje otrok v vrtcu. Čeprav je bilo letošnje poletje ni bilo podobno prav muhasto smo dneve v vrtcu osvežili z različnimi dejavnostmi. Igra, sprostitve, zabava, malica, risanje, ustvarjanje z barvami... Vse to se je dogajalo zunaj.

Otroci so se družili med skupinami, izdelovali likovne izdelke, ki spominjajo na morje in počitnice, ustvarjali izdelke iz različnih materialov, peli pesmice, rajali ob otroški glasbi. Pomembno mesto je imela igra. Kajti igra je brezmejna in razvija otrokov kognitivni, socialni, emocionalni in gibalni razvoj. Zavedamo se, da gibalna igra daje svojevrsten pečat vsakemu otroštvu in obogati življenje vsakega posameznika, zato smo veliko dejavnosti izvedli tudi na našem igrišču pri vrtcu, ki smo ga v mesecu juniju obogatili z igrali, ki spodbujajo motorični razvoj otroka. Septembra smo se srečali z novimi malčki in njihovimi starši. Zato smo v tem mesecu posebno pozornost namenili uvajanju. Vsem otrokom in staršem želimo prijeten in sproščen začetek in veliko dogodivščin.

Mojca Dragar

OSNOVNA ŠOLA ŠMARTNO PRI LITJI

September v šoli

Prvega septembra je 484 učencev matične šole in podružnic sedlo v šolske klopi. Letos je 62 prvošolcev prvič prestopilo šolski prag. Na slavnostni prireditvi sta jih nagovorila gospod župan in gospod ravnatelj, skupina učencev pod vodstvom učiteljice Rahele Sinigoy pa jim je zaigrala igrice o Smrkcih.

Učenci predmetne stopnje so že imeli prvi športni dan. Zaradi slabega vremena smo ga sicer dvakrat prestavili, potem pa le ujeli primerno vreme. Učenci so si za planinski športni dan lahko izbrali več smeri: Zelenico, Kofce, Bornove tunele in planino Preval, Slivnico ali pa kar okolico Šmartna.

Devetošolci so na ekskurziji spoznavali Posočje: preko Vršiča so se odpeljali v Trento, si v Bovcu ogledali Kobariški muzej, spomenik Simonu Gregorčiču, se ustavili pri koritih Tolminke in v Idriji.

Tudi prvošolci in drugošolci so že imeli prvi športni dan. Odpravili so se na jesenski pohod na Lušno pot in na Bogenšperk.

Petošolci so pet sončnih jesenskih dni preživeli v šoli v naravi v Žusterni. Poleg plavanja in ostalih aktivnosti so si ogledali tudi Sečoveljske soline, Koper in Škocjanske jame.

Osmošolci so se na prvem naravoslovnem dnevu pogovarjali o odraščenju in spolnosti, šestošolci pa so v okviru tehniških dni obiskali Dole pri Litiji, kjer so jim na kmetiji Brinovec predstavili pridobivanje in uporabnost oglja.

Že v juniju se je pričela energetska sanacija šolske zgradbe. Dela sicer še vedno niso gotova, šola pa že pridobiva novo, lepšo in modernejšo podobo.

GIMNAZIJA LITJA

Ob novem šolskem letu

Počitnice so minile, za dijake, učitelje in starše se je začelo novo šolsko leto. Dijaki so se nanj pripravili že med počitnicami. V njihovih torbah so še nepopisani zvezki in neprebrani učbeniki. Na gimnaziji si želimo, da bi bili zvezki napolnjeni z znanjem in bi učbeniki postali znani kot domači kraj, zato bomo dijakom s svežimi močmi ustvarili prijetno okolje, v katerem bodo lahko z našo strokovno pomočjo razvijali svoje potenciale.

Zanje smo pripravili različne ekskurzije, taborne strokovna predavanja, izmenjavo z dijaki z Nizozemske, športne dejavnosti, debatni klub, filmski in gledališki abonma, različne interesne dejavnosti in prireditve. Še naprej bomo organizirali aktivnosti za spodbujanje ekološke osveščenosti in dobrotelčnosti. Vsem našim dijakom želimo prijetno in uspešno šolsko leto, še posebej pa med nami pozdravljamo dijake prvih letnikov. Poskrbeli bomo, da se bodo v naši sredini dobro počutili.

Kolektiv Gimnazije Litija

KNJIŽNICA

Lahkih nog - s knjigo naokrog

Ob knjigah, zgodbah, pogovorih in ustvarjanju se bomo otroci, lahko pa tudi odrasli, znova srečevali enkrat mesečno.

V svojo družba nas vabi vsestranska ustvarjalnica, Darinka Kobal, pri kateri je lahko vsaka stvar, predmet, dogodivščina osnova za čudovito zgodbo, pravljico. Prvo srečanje v novem šolskem oz. vrtičkarskem letu bo 14. oktobra 2014 ob 18. uri v Knjižnici Litija.

KNJIŽNICA

Zaključno srečanje Poletavcev

V torek, 23. septembra je na parkirišču pred Knjižnico Litija potekala zaključna prireditev Poletavcev.

KNJIŽNICA

Potopisno predavanje - Oman

Nova sezona prireditev in potopisnih predavanj bo v Knjižnico Litija pripeljala Nina Kogej, ki je potovala po Omanu. Potovanje v Oman popotniku ponuja svojevrstno eksotičnost, saj kljub puščavski pokrajini, obiskovalcu razkriva izjemno raznolikost in ponuja številne znamenitosti.

Poleg naravnih danosti je v Omanu poskrbljeno za vse ljubitelje sonca, tradicije, živahnih tržnic, gostoljubnih ljudi, divjega kampiranja ter neskončno zanimivih off-road poti, ki kot vedno, vodijo do najlepših skritih koticov. Oman je redko naseljen in zdi se, da so najlepša naselja vedno najbolj skrita. Kar precej truda in dobre navigacije je potrebno, da prispeš do ene izmed najlepših vasi. Vas Bilad Said se namreč nahaja sredi omanskega visokega gorovja, a vsak trud je s pogledom nanjo bogato poplačan.

Nina Kogej bo svoje izkušnje iz Omama delila z nami na potopisu, v torek, 28. 10. 2014, ob 19. uri, v Knjižnici Litija.

Aleksandra Mavretič

KNJIŽNICA

Aktualni razstavi v Knjižnici Litija in Knjižnici Šmartno

V Knjižnici Litija so bile do 10. oktobra, na ogled obešanke Pravljični junaki, Miše Shaker. V Knjižnici Šmartno pa si lahko še ves oktober ogledate razstavo slik in lesenih izdelkov Jožeta Ambroža.

Igrive in nadvse zanimive bešanke avtorice Miše Shaker

Leseni funkcionalni izdelki in slikarska dela avtorja Jožeta Ambroža

Poletavci so poletni bralci, stari od 7 do 12 let, ki med počitnicami berejo 30 dni, po pol ure. Letos je sodelovalo 72 otrok, 30 več kot lani. V 7 slovenskih knjižnicah, Logatec, Vrhnika, Radovljica, Medvode, Dol pri Ljubljani, Litija in MKL je letos bralo 1261 Poletavcev, od tega 30 v Berlinu, Trstu, Banja Luki, Tesliću in Novem gradu. Poletavci so se v Litiji predstavili tudi na »Poletavci imate talent«, spoznali smo 8 talentov, ki so peli, igrali, recitali, jodlali, vozili po zadnjem kolesu... Vsak Poletavec je prejel majico in potrdilo, vsi pa so sodelovali v žrebanju za glavno nagrado, skiro. Sponzorji so bili Grafika 3000, Hervis, Chupa Chups, Pez, Konzorcij, največji sponzor pa je Knjižnica Litija. Hvala vsem Poletavcem, staršem, šolskim knjižničarkam, sponzorjem in na svidenje prihodnje leto!

Aleksandra Mavretič

Badjurova pot

Letos je minilo 40 let od markiranja Badjurove krožne poti. Spominski dogodek, ki ga pripravljamo skupaj s Planinskim društvom Litija, bo v Knjižnici Litija, 21. 10. 2014, ob 19. uri.

Pripravili bomo dokumentarno oz. fotografsko razstavo, predstavili priljubljeno pot, spregovorili pa tudi o doživetjih s pohodniki: ki so pot prehodili strnjeno v 24 urah, ki so jo največkrat prehodili in podobno. Pisec prvega vodnika po BKP je gospod Vinko Damjan, seveda pa se bomo spomnili tudi samega Rudolfa Badjura, po katerem je pot poimeenovana.

Aleksandra Mavretič

KNJIŽNICA

Knjiga o ajdi

Dr. Vida Škrabanja je doktorirala iz življskih znanosti na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Med podiplomskim študijem je veliko raziskovalnega dela opravljeno v Lundu na Švedskem, namenila prehranskim lastnostim žit in ajde.

Objavila je številne članke o vplivu ajde in drugih rastlinah na zdravje in preprečevanje boleznih v raznih znanstvenih revijah po svetu.

Premalo poznana rastlina ajda raste vsepovsod, zato se je avtorica odločila, da napiše knjigo, ki bo izšla v štirih jezikih. Poleg slovenščine v knjigi Rad bi vedel več... o ajdi, vzporedno tečejo besedila še v angleškem, nemškem in italijanskem jeziku. Vsebinska knjige na otrokom razumljiv način predstavi zgodbo o prijateljstvu med dečkom s celiakijo in njegovim radovednim sošolcem, ki skupaj s starši odkriva ajdo, njene lastnosti in vsestransko uporabnost. Dr. Vida Škrabanja bo knjigo predstavila v Knjižnici Litija, v torek, 4. novembra, ob 19. uri.

Aleksandra Mavretič

KNJIŽNICA - PRAVLJIČNA URICA

Miška Metka

V Knjižnici Šmartno je bila 9. oktobra ob 18. uri predstavitev knjige, Miška Metka, najpametnejša miš daleč naokoli. Slikanico so pomagali ustvariti otroci v preteklem vrtičkarskem letu, v skupini Miške. Predstavitev je potekala kot pravljíčna urica s pravljíčarko Tatjano Renčelj. Slikanica je izšla pri založbi Smar team.

Aleksandra Mavretič

ROKOMETNO DRUŠTVO HERZ - ŠMARTNO

Dve zmagi za začetek prvenstva

Po dveh odigranih krogih 1.B državne rokometne lige, ekipa RD Herz Šmartna ostaja neporažena. Dve visoki zmagi sta dober obet za nadaljevanja prvenstva. Mlajše selekcije pričnejo s tekmami oktobra.

V soboto, dne 13. septembra 2014, je bil v Šmartnem v Dvorani Pungrt odigran prijateljski turnir, ki je v tem obdobju ratal že nekako »tradicionalen«. Tokrat so na njem sodelovale ekipe RD Herz Šmartno, RK Dol TKI Hrastnik, RK Radeče – MIK Celje in RD Rudar. Vsem ekipam je bila to ena zadnjih preizkušanj pred začetkom državnega prvenstva. Na turnirju smo videli kvaliteto finalno srečanje, kjer so bili na koncu boljši gostje iz Dola pri Hrastniku, prav tako pa je zelo pozitivno presenetila ekipa RD Rudar, ki ima v svoji ekipi nekaj zelo dobrih mladih perspektivnih igralcev, izstopal pa je 18-letni Tilen Strmljan.

Končni vrstni red:

1. RK Dol TKI Hrastnik
2. RD Herz Šmartno
3. RD Rudar
4. RK Radeče MIK-Celje

Rezultati tekem:

1. tekma: RD Herz Šmartno – RD Rudar 31:30 (15:15)
2. tekma: RK Dol TKI Hrastnik – RK Radeče – MIK Celje 28:17 (14:8)

Tekma za 3. mesto:

RD Rudar – RK Radeče – MIK Celje 25:23 (12:12)

Tekma za 1. mesto:

RD Herz Šmartno – RK Dol TKI Hrastnik 20:23 (12:14)

Na koncu je bila podelitev pokalov najboljšim trem ekipam ter podelitev priznanj pozameznikom. Trenerji so izbrali najboljšega vratarja in igralca, statistika pa najboljšega strelca.

Najboljši strelca: Tilen Strmljan (RD Rudar) (18 zadetkov)

Najboljši vratar: Primož Cenkar (RK Dol TKI Hrastnik)

Najboljši igralec: Aleš Šmejc (RD Herz Šmartno)

V soboto, dne 20.9.2014, je članska ekipa RD Herz Šmartno na IGU odigrala svojo prvo tekmo v sezoni 2014/2015. Pričakovala se je trda tekma, domačini so dobro začeli in povedli z 2:0. To je bilo tudi edino vodstvo domačinov, saj je šmarska ekipa pokazala v nadaljevanu tekme precej več. Borbeno v obrambi, dobro v napadu in razlika se je povečevala v korist Šmarčanov. Na polčasu je znašala že 5 zadetkov (8:13). V drugem polčasu je bila slika podobna, svoje je dodal še odlični vratar Muratovič, tako da se je vodstvo povečalo že na neulovljivih 10 zadetkov razlike. Proti koncu tekme so priložnost dobili vsi igralci Herz Šmartna in zaslužno slavili 20:29. Veseli tudi dejstvo, da se je med strelce vpisalo kar 11 igralcev, najboljši strelca pa je bil Aleš Šmejc s petimi zadetki.

Aleš Šmejc

Podobna slika je bila dober teden kasneje, v petek 26.septembra, ko je bila v Dvorani Pungrt na vrsti prva domača tekma sezone. Nasprotnik je bila ekipa ŠD Škofljica Pekarna Pečjak, ki se je ekspresno vrnila v 1.B DRL. Obe ekipi sta po zmagi v prvem krogu začeli izenačeno, a le do rezultata 6:6. Nato je šmarska ekipa začela igrati boljše v obrambi ter zelo učinkovito v napadu. Šmarčani so bili nevarni prav iz vseh položajev. Prednost se je hitro povečevala in bila na koncu prvega polčasa že visokih 8 zadetkov, 21:13. V drugem delu je domača ekipa izkušeno držala razliko, ki se ni spustila pod 6 zadetkov prednosti. Proti koncu tekme sta oba trenerja ponudila priložnost vsem igralcem s klopi. Pri domači ekipi so se izkazali prav vsi, na listo strelcev se je vpisalo kar

Gregor Močnik

dvanajst igralcev RD Herz Šmartno. Končni rezultat 37:30 v korist domače ekipe. Pri domačih so se strelsko najbolj izkazali Dejan Berglez in Grega Močnik s šestimi zadetki ter mladi Tilen Virant, ki je bil uspešen petkrat.

V imenu društva vas vabimo, da si ogledate tekme 1.B lige v domači Dvorani Pungrt ter tudi kakšno v gosteh.

Hvala navijaški skupini Krokariji, ki nas tudi v novi sezoni spremlja doma in na gostovanjih. Seveda vas vabimo tudi na tekme mlajših selekcij, ki so na sporedu skoraj vsak vikend. Vse bralce tudi vabimo, da si ogledate našo novo internetno stran: www.rdherzsmartno.si

ŽENSKO ROKOMETNO DRUŠTVO LITJIA

Začetek državnega rokometnega prvenstva za dekleta

Začetek novega šolskega leta je s seboj prinesel tudi začetek nove tekmovalne sezone v ŽRD Litija. Po dobrem mesecu priprav in treningov se je konec septembra začelo državno prvenstvo v rokometu za dekleta. V letošnjem državnem rokometnem prvenstvu bomo imeli 4 ekipe.

Ekipa kadetinj je letos sestavljena iz igralč letnika 1998, 1999 in 2000 in bodo v letošnji sezoni tekmoval v skupini zahod. Njihov trener je Dare Šuštar. Po kar nekaj letih bomo letos spet imeli člansko ekipo, ki bo tekmovala v 1. B državni rokometni ligi. Člansko ekipo trenira Boštjan Kogovšek, pomagata pa mu Roman Verbajš in Tone Burja. Na starejše deklice bo letos svoje bogate izkušnje prinašala nova trenerka v našem društvu, bivša slovenska reprezentantka, Tanja Oder. Naša najmlajša ekipa v državnem prvenstvu pa so mlajše deklice, njihov trener je Grega Močnik. Tudi mini rokometiške in mini rokometiške so že pričeli s treningi. Ob ponedeljkih in petkih je športna dvorana njihova. Od 14.00 do 14.45 imajo treninge najmlajši, to so otroci, ki obiskujejo 1. in 2. razred OŠ, od 14.45 do 15.30 pa malo starejši, torej tisti, ki obiskujejo 3., 4. in 5. razred.

OBČINSKA LIGA MALEGA NOGOMETNA NA TRAVI

Pričetek sezone OLMN Litija

Občinska liga malega nogometa Litija na travi (OLMN Litija). V mesecu septembru se je pričela že 41. Tekmovalna sezona v OLMN Litija na travi, v kateri sodeluje oziroma tekmuje 31 moštev iz štirih občin.

Iz Šmartna pri Litiji:

Liberga, Jang bojs, Omahen transport, KSD V. Štanga, Šmartno, NK Dolina, ŠD Lik, ŠD Dolina, Kandidati

Iz Litije:

Potepuhi SO, YU team, FrapBar& Saletrans, ŠD Situla Vače, ŠD Sava, Log Utd., ŠD Polšnik, Jesenje, ŠD Dole, Gostilna Juvan, ŽL vet. Mane Bar, ŠD Hotič, CDTZ, ŠD Sava vet., ŠD Polšnik veterani

Iz Ljubljane:

ŠD Janče 1, FC Janče Utd., ŠD Janče 2, ŠD Prežganje, Prežganje vet., ŠD Janče veterani

Iz Ivančne Gorice:

Sobrače

Večina teh ekip ima lepo urejene športne objekte (brunarice, balinišča, košarkaška igrišča, igrišča za odbojko na mivki...) okoli nogometnega terena, ki združujejo ljudi ob rekreaciji.

Vse fante od 1. do 9. razreda in dekleta od 1. do 5. razreda in jih zanima ROKOMET, VABIMO, da se vpišejo v rokometno šolo.

Vabljeni tudi stari člani, ki ste že sodelovali, da se nam spet pridružite na treningih.

V rokometno šolo se lahko vpišete preko elektronske pošte info@rdsmartno.si ali pa se oglasite na enem izmed treningov mlajših selekcij v Dvorani Pungrt.

Za več informacij nas lahko pokličete na gsm številke:

- Splošne informacije: 031-627 189 (Aleš Hauptman)
- Mlajši in starejši dečki (od 6. do 9. razreda): 051 387 245 (Franci Zidar)
- Mini rokomet (od 1. do 5. razreda): 040 820 974 (Tanja Oder)

nju nasprotnicam v sredini drugega polčasa, tekmo izgubile z izidom 21:27 (10:14). Sledila pa je težko pričakovana prva tekma domače ženske članske ekipe, ki je na najboljši možni način odprla novo sezono (prvo žensko rokometno člansko ligo v Litiji po dolgem času) - Z ŽMAGO! Dekleta so se pomerila z rokometnim klubom iz Škofje Loke in ga premagale z rezultatom 23:19. V športni dvorani v Litiji smo lahko spremljali neverjetno borben, atraktiven in napadalen rokomet - takšnega kot že dolgo ne. Upamo, da bodo dekleta s podobnimi predstavami še naprej navduševale in v domačo športno dvorano privabile še več rokometnih navdušencev, ter da bo ženski rokomet v Litiji spet dobil pomembno mesto, ki mu je nekoč pripadalo.

Vabljene vse nadobudne mlade rokometiške in rokometiške, ki ste trenirale rokometne že obiskovali, pa tudi tisti, ki rokometne igre še ne poznate, bi si jo pa želeli. Razporedi treningov in tekem so objavljeni na naši spletni strani <http://www.srce-me-povezuje.si/zrd-litija/> in facebook strani www.facebook.com/ZenskoRokometnoDruštvoLitija.

Vsi navijači pa vabljeni k navijanju v Športno dvorano Litija!

Tjaša Bajc

oktobra letošnjega leta. Veliko podporo temu projektu pa je izkazal tudi g. Milan Izlakar. Naj omenimo še kratko slovesnost ob 40. obletnici omenjenega tekmovanja, ki se je odvijala meseca junija na zaključnem turnirju OLMN Litija na travi v organizaciji ekipe FrapBar & Saletrans na nogometnem igrišču NK Litije. Predstavljena je bila zgodovina tekmovanja od 1974. leta naprej pa vse do danes ob prisotnosti veliko gledalcev, navijačev ekip in igralcev, ki so nastopali v ligi skozi obdobje. Nastopilo je rekordno število ekip. Zmaga pa je po izenačenih dvobojih pripadla prav gostiteljem. Zahvala in pohvala vsem, ki so vsaj kanček svojega truda, veselja do rekreacije in požrtvovalnosti namenili ter še namenljajo tradiciji OLMN Litija na travi. Več podatkov o ligah pa lahko najdete na uradni spletni strani www.olmn.si *Mito Kos*

Vabimo vas, da nam pišete, fotografirate in sodelujete z nami!

Svoje prispevke in fotografije o aktualnih dogodkih in zanimivostih iz vsakdanjega življenja, nam lahko vsakodnevno pošiljate naš e - naslov: martinov.glas@siol.com.

Prejeti prispevki bodo sproti objavljani na našem portalu: www.martinovglas.si in enkrat mesečno (razen julija in avgusta) v tiskanem izvodu Martinovega glasu.

Za tiskan izvod Mg, je potrebno prispevke poslati najkasneje do 25. OKTOBRA 2014

Nudimo vam objavo osmrtnic, zahval ali spominov, objavo malih oglasov in objavo potreb po delavcih.

Oglaševanje za podjetja, samostojne podjetnike, društva in posameznike*.

*Cena zakupa oglasnega prostora v tiskanem izvodu časopisa Martinov glas: 1 cm² (barvno) 1,5 € + DDV.

Informacije: Uredništvo Martinov glas, telefon: (01) 899 02 82 ali GSM: 040 996 404